Pedagogische begeleidingsdienst
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

BASISZORG EN ONDERSTEUNING

heeft opmaak toegepast: Lettertype: 28 pt, Tekstkleur: Achtergrond 1

Met opmaak: Patroon: Doorzichtig (Aangepaste kleur (RGB(103;192;186)))

SPECIFIEK GEDEELTE

ARBEIDSMARKTGERICHTE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR
(5de en 6de jaar)

LEERPLANNUMMER
3A/BASISZORG

INSPECTIENUMMER
GSO-2024-1208-Gemeenschapsonderwijs-adv-D

Versiedatum
31/01/2025

STUDIEDOMEIN

MAATSCHAPPIJ & WELZIJN

Inhoudstafel

Inleiding **3**
Samenhang 3
Eigenheid van de studierichting 3
Doelgroep 5
Onderwijskwalificatie 6
Logische doorstroommogelijkheden 6
Gepersonaliseerd Samen Leren 6
Ruimte voor het eigen pedagogisch project 7
Opbouw van de leerplandoelen **8**
Herkomst van de doelen 8
De leerplandoelen 8
Subdoelen 9
Minimale inhoudelijke afbakening 9
Nummering van de leerplandoelen 9
Leerplandoelen **10**
Aanloopstructuuronderdeel **30**
Algemeen 30
Beroepsgerichte vorming 'aanloop basiszorg en ondersteuning' 30
Leerplandoelen **31**
Werkplekcomponent **51**
Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen **52**
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen **54**
Minimale materiële vereisten **55**
Vakkenkoppeling **56**
Pedagogisch – didactische ondersteuning **57**

Inleiding

Samenhang

Dit is een leerplan voor het specifieke gedeelte arbeidsmarktgerichte finaliteit, derde graad.
Dit leerplan moet in samenhang gelezen worden met het leerplan 'derde graad secundair onderwijs - Basisvorming Arbeidsmarktgerichte finaliteit'.

Tussen het leerplan van het specifieke gedeelte en het leerplan van de basisvorming is een overlap of samenhang tussen leerplandoelen mogelijk. Indien dit het geval is, wordt dit in de GO! Navigator aangeduid, aangevuld met concrete handvaten om deze doelen op een functionele manier te integreren.

Eigenheid van de studierichting

De leerlingen krijgen een pakket **basisvorming voor de arbeidsmarktfinaliteit** met inhouden uit de zestien sleutelcompetenties.

In deze studierichting worden de competenties van de **beroepskwalificatie huishoudhulp zorg** gerealiseerd. De huishoudhulp in de zorg zorgt, met oog voor de zorgnood van de klant, voor het dagelijks onderhoud en de schoonmaak van de woning om een aangename leefomgeving te behouden en/of te herstellen zodat de klant thuis kan blijven wonen. Hij verleent huishoudelijke hulp volgens de kwaliteitsnormen en handelt daarbij volgens de professionele gedragscode, waarbij er duidelijk en adequaat gecommuniceerd wordt met de klant. De huishoudhulp zorgt ondersteunt het welbevinden van de klant. Hij plant en organiseert de huishoudelijke taken op een systematische manier in samenspraak met de klant. De volgende taken worden door de huishoudhulp uitgevoerd: boodschappen doen, maaltijden bereiden, wassen en strijken van kledij en ander textiel, uitvoeren van klein verstelwerk, opdekken van bedden, schoonmaken van de woning en sorteren en verwijderen van huishoudelijk afval. Hij zorgt voor het woon- en leefklimaat met voor de veiligheid. Er wordt samengewerkt met andere actoren waarbij de nodige flexibiliteit aan de dag wordt gelegd en informatie wordt doorgegeven. Hij rapporteert aan de leidinggevende. Samen met de leidinggevende bespreekt hij zijn handelen. Hij ontvangt feedback waardoor hij zijn deskundigheid verder kan ontwikkelen.

Daarnaast worden in deze studierichting ook de competenties van de **beroepskwalificatie logistiek assisten**t in de zorg gerealiseerd. De logistiek assistent in de zorg voert ondersteunende, logistieke en huishoudelijke taken uit conform de kwaliteitsnormen om het comfort van de zorgvrager te bevorderen. Hij onderhoudt de gemeenschappelijke delen en kamers hygiënisch; hij reinigt en ontsmet de kamers, de ruimtes en het materiaal. Hij verzorgt de leefomgeving en de persoonlijke bezittingen van de zorgvrager en verzorgt de maaltijd waarbij hij de zorgvrager ondersteunt als dat nodig is. Hij informeert de zorgvrager over en biedt ondersteuning tijdens activiteiten. Hij ondersteunt de zorgvrager bij verplaatsingen op vraag van de verantwoordelijke en helpt andere zorgverstrekkers met het tillen en positioneren van de zorgvrager. Hij volgt de productvoorraad op en geeft bestellingen door, distribueert materialen zoals medicatie, labostalen, verzorgingsmateriaal … en voert eenvoudige administratieve taken uit. Hij zorgt voor de sterilisatie van het medisch en chirurgisch materiaal.

Daarnaast worden ook sets van competenties uit de beroepskwalificaties verzorgende, zorgkundige, kinderbegeleider baby's en peuters en kinderbegeleider schoolgaande kinderen gerealiseerd.

De leerlingen in de studierichting Basiszorg en ondersteuning realiseren een aantal relevante competenties van de beroepskwalificaties Verzorgende, Zorgkundige, Kinderbegeleider baby's en peuters en Kinderbegeleider schoolgaande kinderen. Het gaat onder meer om een aantal afgebakende zorgtaken. In overleg met de sector gaat het om onderstaande zorgtaken die onder toezicht van een zorgverstrekker worden uitgevoerd.

De afgebakende zorgtaken bij kinderen zijn:

- Verschonen van een luier, verzorgen van de stuit.
- Instaan voor of ondersteunen bij de dagelijkse hygiënische verzorging van kinderen: reinigen van neus, ogen en mond en geven van een babybadje.
- Meten van lengte, gewicht en lichaamstemperatuur bij kinderen.
- Beschrijven van de aandachtspunten bij medicatie voor kinderen.
- Informatie geven over zindelijkheidstraining.
- Ondersteunen bij het maaltijdgebeuren.

De afgebakende zorgtaken bij volwassenen zijn:

- Ondersteunen bij hygiënische verzorging van een cliënt met een beperkte dysfunctie van ADL conform het zorg- en ondersteuningsplan.
- Ondersteunen bij mondzorg.
- Ondersteunen bij dagelijkse haartooi.
- Ondersteunen bij nazorg: elektrisch scheren, opmaak, reinigen oren.
- Ondersteunen bij aanbrengen en onderhoud van bril en gehoorapparaat.
- Ondersteunen bij voetbad bij niet-risicopatiënten.
- Meten van lengte, gewicht, lichaamstemperatuur en polsslag bij volwassenen cliënten.
- Ondersteunen volwassen cliënten bij het nemen van medicatie.
- Ondersteunen bij de vocht- en voedseltoediening langs orale weg uitgezonderd bij slikstoornissen en sondevoeding.

Doelgroep

Leerlingen die starten in het eerste leerjaar van de derde graad in de arbeidsmarktgerichte finaliteit hebben door het behalen van de leerplandoelen van de tweede graad de nodige competenties verworven om de overstap naar de derde graad succesvol te kunnen maken.

De leerlingen delen vanuit hun keuze voor een bepaalde studierichting eenzelfde interesse. Maar meer nog dan voor de basisvorming zullen de kenmerken van de leerlingen in de derde graad voor het specifieke gedeelte verschillen. Behalve verschillen op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak zijn er ook verschillen door de gevolgde vooropleiding.
In de tweede graad hebben leerlingen gekozen voor een studierichting gekoppeld aan een finaliteit.

- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die als een vooropleiding van deze studierichting wordt ingericht, hebben competenties verworven met het oog op het realiseren van de gekoppelde beroepskwalificatie(s). In de derde graad worden deze competenties verder verfijnd, verbreed en verdiept. Daarnaast verhoogt de mate van zelfstandigheid bij het realiseren van de leerplandoelen. Leerlingen uit de volgende studierichting hebben een vorming gevolgd die als een logische vooropleiding kan worden beschouwd:
    - Zorg en welzijn (arbeidsmarktgerichte finaliteit, tweede graad)
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die tot hetzelfde (sub)domein behoort uit een andere finaliteit (dubbele finaliteit of doorstroom) hebben een meer abstracte vorming genoten met minder aandacht voor concrete toepassingen. Deze leerlingen hebben (mogelijk) minder basisvaardigheden verworven in vergelijking met de leerlingen die uit een logische vooropleiding komen.
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die inhoudelijk minder of niet aanleunt bij de deze studierichting hebben minder of geen voorkennis.

Leerlingen in deze studierichting kunnen een keuze gemaakt hebben voor duaal leren wat inhoudt dat ze afwisselend op een werkplek én op school willen leren. Om in te stappen in het duale traject zijn de leerlingen arbeidsbereid én arbeidsrijp.
Leerlingen die kiezen voor de duale leerweg maar nog niet arbeidsrijp zijn, komen terecht in de aanloopfase.

Vanuit het bovenstaande gegeven kunnen de leerlingen voor het specifieke gedeelte beschouwd worden als een zeer heterogene groep. Daarom is het belangrijk om, bij het begin van de graad, de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om zo als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen. Hierbij heeft het lerarenteam de vrijheid en verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting situeert zich op VKS-niveau 3. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 3 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
    - een aantal abstracte begrippen, wetten, formules en methodes uit een specifiek domein begrijpen
    - hoofd- en bijzaken in informatie onderscheiden
    - één of meer van de volgende vaardigheden aanwenden:
        - cognitieve: informatie analyseren via deductie en inductie, en informatie synthetiseren
        - motorische: constructies maken op basis van een plan
    - handelingen verrichten die tactisch en strategisch inzicht vereisen
    - artistiek-creatieve vaardigheden toepassen
    - standaardprocedures en methodes kiezen, combineren en gebruiken bij het uitvoeren van taken en bij het oplossen van verschillende welomschreven concrete problemen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
    - handelen in vergelijkbare contexten waarin een aantal factoren veranderen
    - handelen met delicate, actieve objecten
    - binnen een afgebakend takenpakket functioneren met enige autonomie
    - beperkte organisatorische verantwoordelijkheid opnemen voor eigen werk

Logische doorstroommogelijkheden

Basiszorg en ondersteuning is een studierichting met een arbeidsmarktfinaliteit. Dat houdt in dat de leerling voorbereid wordt op succesvolle doorstroom naar een job op de arbeidsmarkt of naar 7de leerjaren of graduaatsopleidingen binnen hetzelfde interessegebied. De leerlingen kunnen ook een Voorbereidend Jaar op het Hoger Onderwijs na Structuuronderdeel met Arbeidsmarktfinaliteit kiezen, waarna ze de mogelijkheid hebben om te starten in een bacheloropleiding.

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met élke lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op ‘differentiatie’, het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en ‘samen leren’. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA ‘samen leren samenleven’ en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

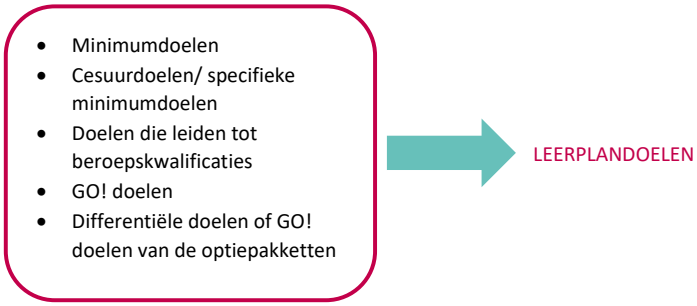

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules… kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
  Geen enkel leerplandoel heeft 'memoriseren' als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels… kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden… tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden… en aan de hand van criteria, argumenten… een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht… een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie…

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een 'hoger' beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK3_01.01

1

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volgnummer (bijvoorbeeld BK3_01.01):
  - BK3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat leidt tot een beroepskwalificatie
  - 01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
    - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld 1 of geen nummer):
  - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier.
    De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK3_01.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK3_01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK3_01.01.
  - Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen[1,2]

BK3_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.[3]	
toepassen	
BK3_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK3_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK3_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	

[1] De leerplandoelen zijn identiek voor de duale (lineair of modulair georganiseerd) en reguliere leerweg.

[2] De leerlingen in de studierichting Basiszorg en ondersteuning realiseren een aantal relevante competenties van de beroepskwalificaties Verzorgende, Zorgkundige, Kinderbegeleider baby's en peuters en Kinderbegeleider schoolgaande kinderen . Het gaat onder meer om een aantal afgebakende zorgtaken. In overleg met de sector gaat het om onderstaande zorgtaken die onder toezicht van een zorgverstrekker worden uitgevoerd.

Afgebakende zorgtaken bij kinderen:

- Verschonen van een luier, verzorgen van de stuit.
- Instaan voor of ondersteunen bij de dagelijkse hygiënische verzorging van kinderen: reinigen van neus, ogen en mond en geven van een babybadje.
- Meten van lengte, gewicht en lichaamstemperatuur bij kinderen.
- Beschrijven van de aandachtspunten bij medicatie voor kinderen.
- Informatie geven over zindelijkheidstraining.
- Ondersteunen bij het maaltijdgebeuren.

Afgebakende zorgtaken bij volwassenen:

- Ondersteunen bij hygiënische verzorging van een cliënt met een beperkte dysfunctie van ADL conform het zorg- en ondersteuningsplan.
- Ondersteunen bij mondzorg.
- Ondersteunen bij dagelijkse haartooi.
- Ondersteunen bij nazorg: elektrisch scheren, opmaak, reinigen oren.
- Ondersteunen bij aanbrengen en onderhoud van bril en gehoorapparaat.
- Ondersteunen bij voetbad bij niet-risicopatiënten.
- Meten van lengte, gewicht, lichaamstemperatuur en polsslag bij volwassenen cliënten.
- Ondersteunen volwassen cliënten bij het nemen van medicatie.
- Ondersteunen bij de vocht- en voedseltoediening langs orale weg uitgezonderd bij slikstoornissen en sondevoeding.

[3] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.[4]	
toepassen	
BK3_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	
BK3_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	

BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam.[5]	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.	

[4] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[5] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.04	4
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.[6]	
toepassen	
BK3_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.	
BK3_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.	
BK3_01.04.03	Subdoel 3
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.	

BK3_01.05
De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.[7]
toepassen

[6] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[7] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_02.01

15

De leerlingen sorteren en verwijderen huishoudelijk of zorggerelateerd afval.

- huishoudelijk afval: afval dat een 'huishoudhulp zorg' bij cliënten in de setting thuis- of gezinszorg kan aantreffen
- zorggerelateerd afval: afval dat een 'logistiek assistent in de zorg' in een residentiële setting of kinderopvang kan aantreffen

toepassen

BK3_02.02

13

De leerlingen hanteren de richtlijnen met betrekking tot voedselveiligheid en voedselhygiëne binnen een professionele context.

- biologische, fysische en chemische gevaren met betrekking tot voeding
- besmetting en bederf
- hygiëne- en veiligheidsvoorschriften voor voedingsmiddelen: HACCP, GHP, CCP's en PVA's

toepassen

BK3_02.03

De leerlingen richten de werkplek doelgericht in.

toepassen

BK3_02.03.01

Subdoel 1

De leerlingen leggen het materiaal (als verzamelnaam) klaar in functie van de opdracht.

BK3_02.03.02

Subdoel 2

De leerlingen bergen het materiaal (als verzamelnaam) op na de opdracht.

BK3_02.03.03

Subdoel 3

De leerlingen beheren de voorraad.

BK3_02.03.04

Subdoel 4

De leerlingen geven bestellingen door aan een leidinggevende.

BK3_02.04

21

De leerlingen hanteren een systematische aanpak bij het plannen en organiseren van de huishoudelijke activiteiten en opgedragen taken conform het zorg- en ondersteuningsplan van een cliënt in overleg met het team.

- Systematisch Verpleegkundig Handelen

toepassen

BK3_02.05

11

De leerlingen passen de principes ter preventie van infectie, besmetting en vaak voorkomende gezondheidsproblemen toe.

- principes ter gezondheidsbevordering en preventie van infectie, besmetting en ziekte bij cliënten
- beschermingsmaatregelen (bepaald in protocollen) ter bestrijding van infecties en besmettingen
- anatomie en fysiologie van de gezonde mens
- preventie van mondproblemen
- kenmerken, oorzaken en behandeling van enkele vaak voorkomende gezondheidsproblemen bij cliënten: droge huid, jeuk en irritatie, dementie, beroerte en diabetes

toepassen

BK3_02.06

7

De leerlingen observeren cliënten in de woon-, leef- en speelleeromgeving in functie van de continuïteit van zorg en ondersteuning.

- observatietechnieken binnen een professionele context
- registratietechnieken binnen een professionele context
- signaalfunctie
- signalen van comfort en discomfort
- onregelmatigheden in de woon-, leef- en speelleeromgeving

toepassen

BK3_02.07

7

De leerlingen interpreteren onder begeleiding observatiegegevens over cliënten in de woon-, leef- en speelleeromgeving.

- reflectiemethodieken
- mogelijke implicaties voor het handelen van (zorg- en ondersteunings-)actoren

analyseren

BK3_02.08

7

De leerlingen rapporteren over (veranderingen bij) cliënten en (onregelmatigheden in) de woon-, leef- en speelleeromgeving in functie van de continuïteit van zorg en ondersteuning aan andere (zorg- en ondersteunings-)actoren.

toepassen

BK3_02.08.01

Subdoel 1

De leerlingen rapporteren mondeling en schriftelijk over (veranderingen bij) cliënten binnen een professionele context.

BK3_02.08.02

Subdoel 2

De leerlingen rapporteren mondeling en schriftelijk over (onregelmatigheden in) de woon-, leef- en speelleeromgeving binnen een professionele context.

BK3_02.09

5

De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode.

toepassen

BK3_02.09.01

Subdoel 1

De leerlingen gaan respectvol om met anderen binnen een professionele context.

- diverse werkcontexten: bij cliënten in de setting thuis- of gezinszorg, in residentiële settings en kinderopvang (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, kinderopvang…)
- taken en rollen van andere (zorg- en ondersteunings-)actoren
- professionele relatie (inclusief scheiding beroepscontext - privé)
- vertrouwensrelatie
- het zorg- en ondersteuningsplan
- het kindvolgsysteem

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen handelen ~~deontologisch correct~~ volgens deontologische principes.

- verantwoordelijkheidszin
- privacy van cliënten
- beroepsgeheim

BK3_02.09.03

Subdoel 3

De leerlingen informeren cliënten over hulpmiddelen en ondersteuningsinstanties.

- veel voorkomende zorg- en ondersteuningsvragen

BK3_02.09.04

Subdoel 4

De leerlingen gaan op empathische wijze om met cliënten.

- visie op zorg, holistische visie op de mens: de generalistische benadering in zorg en ondersteuning, kwaliteit van leven, pedagogisch raamwerk
- afstand en nabijheid, aandacht
- welbevinden en betrokkenheid
- zorgnood
- draaglast en draagkracht
- geen waardeoordeel
- empowerment
- onvoorwaardelijke positieve aanvaarding
- cultuursensitief handelen

BK3_02.10

9

De leerlingen voeren EHBO uit bij noodsituaties binnen een gesimuleerde professionele context met inbegrip van levensreddend handelen bij kinderen van 0 tot 12 jaar.

toepassen

BK3_02.11

De leerlingen stemmen de basiszorg en ondersteuning af op ~~de~~ behoeften van cliënten.

- cliënten in hun verschillende levensloopfasen
- levensloopfasenpsychologie op fysiek, psychisch, sociaal-relationeel vlak
- (basis)behoeften van cliënten (inclusief beweging, rust, slaap)

analyseren

heeft opmaak toegepast: Lettertype: 11 pt

BK3_02.12

6

De leerlingen hanteren sociale en communicatieve vaardigheden in functie van het ondersteunen en het verzorgen van cliënten.

- sociale en communicatieve vaardigheden met cliënten en hun netwerk (inclusief actief luisteren, correct begrip van de cliënt)
- weerstand of grensoverschrijdend gedrag
- conflicten

creëren

BK3_02.13

13

De leerlingen bereiden maaltijden voor cliënten.

toepassen

BK3_02.13.01

Subdoel 1

De leerlingen nemen bestellingen van maaltijden op.

BK3_02.13.02

Subdoel 2

De leerlingen bereiden (aangepaste) maaltijden voor cliënten.

- evenwichtige, gezonde en gevarieerde voeding voor cliënten
- voedingsbehoeften, voedingsvoorkeuren
- aangepaste voeding, voedings- en dieetvoorschriften (inclusief intoleranties, allergieën en malnutritie) bij cliënten
- basisbereidingstechnieken voor eenvoudige bereidingen voor cliënten conform het zorg- en ondersteuningsplan

BK3_02.13.03

Subdoel 3

De leerlingen bedelen functioneel een maaltijd aan een cliënt.

BK3_02.13.04

Subdoel 4

De leerlingen bewaren (overschotten van) voedingsmiddelen.

BK3_02.14 13
De leerlingen dragen zorg voor het maaltijdgebeuren.
toepassen
BK3_02.14.01 Subdoel 1
De leerlingen doen boodschappen aan de hand van de boodschappenlijst van en de budgetafspraak met een cliënt.
BK3_02.14.02 Subdoel 2
De leerlingen ondersteunen het maaltijdgebeuren bij kinderen en volwassenen (met uitzondering van personen met slikproblemen).
BK3_02.14.03 Subdoel 3
De leerlingen ruimen af binnen een professionele context.
BK3_02.14.04 Subdoel 4
De leerlingen doen de afwas binnen een professionele context.

BK3_02.15

14

De leerlingen dragen zorg voor kledij en textiel binnen een professionele context.

toepassen

BK3_02.15.01

Subdoel 1

De leerlingen sorteren vuile en gecontamineerde kledij en textiel binnen een professionele context.

BK3_02.15.02

Subdoel 2

De leerlingen wassen kledij en textiel binnen een professionele context.

- (moeilijk verwijderbare) vlekken
- ontvlekkingsproducten

BK3_02.15.03

Subdoel 3

De leerlingen drogen kledij en textiel binnen een professionele context.

BK3_02.15.04

Subdoel 4

De leerlingen plooien of strijken kledij en textiel binnen een professionele context.

BK3_02.15.05

Subdoel 5

De leerlingen voeren klein verstelwerk aan kledij en textiel uit binnen een professionele context.

BK3_02.16 12
De leerlingen zorgen voor de woon-, leef- en speelleeromgeving binnen een professionele context.
toepassen
BK3_02.16.01 Subdoel 1
De leerlingen verluchten de woon-, leef- en speelleeromgeving binnen een professionele context.
BK3_02.16.02 Subdoel 2
De leerlingen verlichten de woon-, leef- en speelleeromgeving binnen een professionele context.
BK3_02.16.03 Subdoel 3
De leerlingen maken woon, leef- en speelleerruimtes, sanitair en materiaal schoon binnen een professionele context.
BK3_02.16.04 Subdoel 4
De leerlingen maken bedden op binnen een professionele context.
BK3_02.16.05 Subdoel 5
De leerlingen zorgen voor planten en huisdieren binnen een professionele context.

BK3_02.17	8
De leerlingen hanteren (ped)agogische vaardigheden in functie van het ondersteunen van het psychosociaal welbevinden en de fysieke, emotionele en educatieve ondersteuning van de cliënt.	
toepassen	
BK3_02.17.01	Subdoel 1
De leerlingen tonen positieve betrokkenheid.	
BK3_02.17.02	Subdoel 2
De leerlingen geven ruimte aan cliënten.	
BK3_02.17.03	Subdoel 3
De leerlingen bieden keuzes aan cliënten.	
BK3_02.17.04	Subdoel 4
De leerlingen motiveren en stimuleren cliënten om deel te nemen aan activiteiten of iets nieuws.	

BK3_02.18 16
De leerlingen organiseren ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten in 1-1 situaties voor volwassenen.
creëren
BK3_02.18.01 Subdoel 1
De leerlingen geven informatie over activiteiten. • informatie over activiteiten: welke activiteiten worden waar, wanneer, voor wie georganiseerd
BK3_02.18.02 Subdoel 2
De leerlingen nemen deel aan groepsactiviteiten bij volwassenen.
BK3_02.18.03 Subdoel 3
De leerlingen bieden een gevarieerd aanbod aan ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten aan op maat van volwassenen in 1-1 situaties.
BK3_02.18.04 Subdoel4
De leerlingen bieden (fysieke en emotionele) ondersteuning tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten.

BK3_02.19	16, 17
De leerlingen organiseren gevarieerde ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten in 1-1 situaties voor kinderen om hen te stimuleren in hun ontwikkeling.	
creëren	
BK3_02.19.01	Subdoel 1
De leerlingen richten een stimulerende speelleeromgeving in.	
BK3_02.19.02	Subdoel 2
De leerlingen werken op kindhoogte.	
BK3_02.19.03	Subdoel 3
De leerlingen nemen deel aan groepsactiviteiten bij kinderen.	
BK3_02.19.04	Subdoel 4
De leerlingen bieden (een gevarieerd aanbod aan ontwikkelingsstimulerende) ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten aan op maat van kinderen in 1-1 situaties.	
BK3_02.19.05	Subdoel 5
De leerlingen bieden educatieve ondersteuning aan kinderen tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten.	

BK3_02.20

18

De leerlingen ondersteunen de cliënt bij verplaatsingen.

toepassen

BK3_02.20.01

Subdoel 1

De leerlingen helpen zorgverstrekkers bij de verplaatsing van een cliënt.

- valpreventie

BK3_02.20.02

Subdoel 2

De leerlingen helpen zorgverstrekkers bij het tillen en positioneren van een cliënt.

BK3_02.20.03

Subdoel 3

De leerlingen ondersteunen cliënten bij verplaatsingen conform het zorg- en ondersteuningsplan in overleg met een zorgverstrekker.

- mobiliteitsgraden: goede gezondheid/mobiel, krukken/wandelstok, loophulp , rolstoel, bedlegerig
- specifiek materiaal: looprek/rollator, rolstoel, multipositiewagen, bed, kinderwagen

BK3_02.20.04

Subdoel 4

De leerlingen doen cliëntenvervoer conform het zorg- en ondersteuningsplan in overleg met een zorgverstrekker.

BK3_02.21

19

De leerlingen voeren eenvoudige sterilisatietechnieken uit.

toepassen

BK3_02.22 20
De leerlingen voeren eenvoudige administratieve taken uit.
toepassen
BK3_02.22.01 Subdoel 1
De leerlingen klasseren documenten.
BK3_02.22.02 Subdoel 2
De leerlingen verdelen post, dossiers, pakjes, documenten.
BK3_02.22.03 Subdoel 3
De leerlingen beantwoorden de telefoon.
BK3_02.22.04 Subdoel 4
De leerlingen vullen formulieren in.

BK3_02.23

10

De leerlingen voeren onder toezicht van een zorgverstrekker afgebakende zorgtaken uit bij kinderen.

toepassen

BK3_02.23.01

Subdoel 1

De leerlingen verschonen een luier (inclusief het verzorgen van de stuit) onder toezicht van een zorgverstrekker.

BK3_02.23.02

Subdoel 2

De leerlingen staan in voor of ondersteunen bij de dagelijkse hygiënische verzorging van kinderen: reinigen van neus, ogen en mond en geven van een babybadje onder toezicht van een zorgverstrekker.

BK3_02.23.03

Subdoel 3

De leerlingen meten lengte, gewicht en lichaamstemperatuur bij kinderen onder toezicht van een zorgverstrekker.

BK3_02.23.04

Subdoel 4

De leerlingen hanteren tijdens het uitvoeren van zorgtaken pedagogische vaardigheden in functie van het ondersteunen van het welbevinden en de fysieke, emotionele en educatieve ondersteuning van het kind.

BK3_02.23.05

Subdoel 5

De leerlingen beschrijven de aandachtspunten bij medicatie voor kinderen.

BK3_02.23.06

Subdoel 6

De leerlingen geven informatie over zindelijkheidsbegeleiding~~training~~.

BK3_02.23.07

Subdoel 7

De leerlingen ondersteunen kinderen bij het maaltijdgebeuren onder toezicht van een zorgverstrekker.

BK3_02.24 10
De leerlingen voeren onder toezicht van een zorgverstrekker afgebakende zorgtaken conform het zorg- en ondersteuningsplan van de cliënt uit.
toepassen
BK3_02.24.01 Subdoel 1
De leerlingen werken volgens de basisprincipes van Grypdonck.
BK3_02.24.02 Subdoel 2
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij hygiënische verzorging van een cliënt met een beperkte dysfunctie van ADL conform het zorg- en ondersteuningsplan.
BK3_02.24.03 Subdoel 3
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij mondzorg.
BK3_02.24.04 Subdoel 4
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij dagelijkse haartooi.
BK3_02.24.05 Subdoel 5
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij nazorg: elektrisch scheren, opmaak, reinigen oren.
BK3_02.24.06 Subdoel 6
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij aanbrengen en onderhoud van bril en gehoorapparaat.
BK3_02.24.07 Subdoel 7
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij voetbad bij niet-risicopatiënten.
BK3_02.24.08 Subdoel 8
De leerlingen meten lengte, gewicht, lichaamstemperatuur en polsslag bij volwassen cliënten onder toezicht van een zorgverstrekker.

BK3_02.24.09	Subdoel 9
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker volwassen cliënten bij het nemen van medicatie.	
BK3_02.24.10	Subdoel 10
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker volwassen cliënten bij de vocht- en voedseltoediening langs orale weg uitgezonderd bij slikstoornissen en sondevoeding.	

Aanloopstructuuronderdeel

Algemeen

Het aanloopstructuuronderdeel omvat minimaal 28 opleidingsuren per week en combineert een schoolcomponent en een aanloopcomponent. Binnen de schoolcomponent komt de verplichte algemene vorming aan bod. Binnen de aanloopcomponent en schoolcomponent kan men zich in functie van de individuele noden van de leerling en zijn mate van arbeidsrijpheid richten op een selectie van of een combinatie van de onderstaande acties:

- Acties gerelateerd aan het opbouwen van een loopbaan: loopbaangerichte competenties voor leerlingen die nog geen duidelijkheid hebben over hun concrete onderwijsloopbaan, maar wel overtuigd zijn om een duale leerweg te volgen. Voorbeelden hiervan zijn loopbaanwensen en -talenten in kaart brengen, loopbaanoriëntatie-oefeningen, solliciteren…
- Acties gerelateerd aan het opbouwen van beroepsgerichte vorming
    - Arbeidsgerichte competenties voor leerlingen die bepaalde generieke competenties missen die noodzakelijk zijn om te kunnen leren en participeren op een werkplek. Voorbeelden hiervan zijn samenwerken, op tijd komen, werken onder gezag…
    - Vaktechnische competenties voor leerlingen die op vaktechnisch vlak geen of onvoldoende bagage hebben om een duale studierichting aan te vatten.
    - Begeleide leerervaring op een reële werkplek. Ook op een reële werkplek kunnen leerlingen bepaalde competenties aanleren die nuttig zijn om later over te stappen naar een duale studierichting. De leerling maakt hiervoor gebruik van een leerlingenstageovereenkomst, zoals bepaald in SO/2015/01.

Beroepsgerichte vorming ‘aanloop basiszorg en ondersteuning’

Voor het opbouwen van de beroepsgerichte vorming ‘aanloop assistentie in wonen, zorg en welzijn duaal’ kan na de screening van de leerling gewerkt worden aan een selectie van leerplandoelen uit het leerplan

- Basiszorg en ondersteuning.

De leerplandoelen uit dit leerplan hoeven niet allemaal aan bod te komen, maar worden geselecteerd en aangeboden in functie van de doelstellingen van de aanloopfase van de leerling.

De leerplandoelen worden daarbij onder begeleiding aangeboden vanuit het perspectief van het ontwikkelen van de arbeidsrijpheid.

Leerplandoelen[8]

BK3_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.[9]	
toepassen	
BK3_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK3_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK3_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	

[8] De leerlingen in de studierichting Basiszorg en ondersteuning realiseren een aantal relevante competenties van de beroepskwalificaties Verzorgende, Zorgkundige, Kinderbegeleider baby's en peuters en Kinderbegeleider schoolgaande kinderen . Het gaat onder meer om een aantal afgebakende zorgtaken. In overleg met de sector gaat het om onderstaande zorgtaken die onder toezicht van een zorgverstrekker worden uitgevoerd.

Afgebakende zorgtaken bij kinderen:

- Verschonen van een luier, verzorgen van de stuit.
- Instaan voor of ondersteunen bij de dagelijkse hygiënische verzorging van kinderen: reinigen van neus, ogen en mond en geven van een babybadje.
- Meten van lengte, gewicht en lichaamstemperatuur bij kinderen.
- Beschrijven van de aandachtspunten bij medicatie voor kinderen.
- Informatie geven over zindelijkheidstraining.
- Ondersteunen bij het maaltijdgebeuren.

Afgebakende zorgtaken bij volwassenen:

- Ondersteunen bij hygiënische verzorging van een cliënt met een beperkte dysfunctie van ADL conform het zorg- en ondersteuningsplan.
- Ondersteunen bij mondzorg.
- Ondersteunen bij dagelijkse haartooi.
- Ondersteunen bij nazorg: elektrisch scheren, opmaak, reinigen oren.
- Ondersteunen bij aanbrengen en onderhoud van bril en gehoorapparaat.
- Ondersteunen bij voetbad bij niet-risicopatiënten.
- Meten van lengte, gewicht, lichaamstemperatuur en polsslag bij volwassenen cliënten.
- Ondersteunen volwassen cliënten bij het nemen van medicatie.
- Ondersteunen bij de vocht- en voedseltoediening langs orale weg uitgezonderd bij slikstoornissen en sondevoeding.

[9] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.[10]	
toepassen	
BK3_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	
BK3_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	

BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam.[11]	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.	

[10] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[11] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.04	4
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.[12]	
toepassen	
BK3_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.	
BK3_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.	
BK3_01.04.03	Subdoel 3
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.	

[12] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_02.01

15

De leerlingen sorteren en verwijderen huishoudelijk of zorggerelateerd afval.

- huishoudelijk afval: afval dat een 'huishoudhulp zorg' bij cliënten in de setting thuis- of gezinszorg kan aantreffen
- zorggerelateerd afval: afval dat een 'logistiek assistent in de zorg' in een residentiële setting of kinderopvang kan aantreffen

toepassen

BK3_02.02

13

De leerlingen hanteren de richtlijnen met betrekking tot voedselveiligheid en voedselhygiëne binnen een professionele context.

- biologische, fysische en chemische gevaren met betrekking tot voeding
- besmetting en bederf
- hygiëne- en veiligheidsvoorschriften voor voedingsmiddelen: HACCP, GHP, CCP's en PVA's

toepassen

BK3_02.03

De leerlingen richten de werkplek doelgericht in.

toepassen

BK3_02.03.01

Subdoel 1

De leerlingen leggen het materiaal (als verzamelnaam) klaar in functie van de opdracht.

BK3_02.03.02

Subdoel 2

De leerlingen bergen het materiaal (als verzamelnaam) op na de opdracht.

BK3_02.03.03

Subdoel 3

De leerlingen beheren de voorraad.

BK3_02.03.04

Subdoel 4

De leerlingen geven bestellingen door aan een leidinggevende.

BK3_02.04

21

De leerlingen hanteren een systematische aanpak bij het plannen en organiseren van de huishoudelijke activiteiten en opgedragen taken conform het zorg- en ondersteuningsplan van een cliënt in overleg met het team.

- Systematisch Verpleegkundig Handelen

toepassen

BK3_02.05

11

De leerlingen passen de principes ter preventie van infectie, besmetting en vaak voorkomende gezondheidsproblemen toe.

- principes ter gezondheidsbevordering en preventie van infectie, besmetting en ziekte bij cliënten
- beschermingsmaatregelen (bepaald in protocollen) ter bestrijding van infecties en besmettingen
- anatomie en fysiologie van de gezonde mens
- preventie van mondproblemen
- kenmerken, oorzaken en behandeling van enkele vaak voorkomende gezondheidsproblemen bij cliënten: droge huid, jeuk en irritatie, dementie, beroerte en diabetes

toepassen

BK3_02.06

7

De leerlingen observeren cliënten in de woon-, leef- en speelleeromgeving in functie van de continuïteit van zorg en ondersteuning.

- observatietechnieken binnen een professionele context
- registratietechnieken binnen een professionele context
- signaalfunctie
- signalen van comfort en discomfort
- onregelmatigheden in de woon-, leef- en speelleeromgeving

toepassen

BK3_02.07

7

De leerlingen interpreteren onder begeleiding observatiegegevens over cliënten in de woon-, leef- en speelleeromgeving.

- reflectiemethodieken
- mogelijke implicaties voor het handelen van (zorg- en ondersteunings-)actoren

analyseren

BK3_02.08

7

De leerlingen signaleren en rapporteren over (veranderingen bij) cliënten en (onregelmatigheden in) de woon-, leef- en speelleeromgeving in functie van de continuïteit van zorg en ondersteuning aan andere (zorg- en ondersteunings-)actoren.

toepassen

BK3_02.08.01

Subdoel 1

De leerlingen rapporteren mondeling en schriftelijk over (veranderingen bij) cliënten binnen een professionele context.

BK3_02.08.02

Subdoel 2

De leerlingen rapporteren mondeling en schriftelijk over (onregelmatigheden in) de woon-, leef- en speelleeromgeving binnen een professionele context.

BK3_02.09

5

De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode.

toepassen

BK3_02.09.01

Subdoel 1

De leerlingen gaan respectvol om met anderen binnen een professionele context.

- diverse werkcontexten: bij cliënten in de setting thuis- of gezinszorg, in residentiële settings en kinderopvang (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, kinderopvang…)
- taken en rollen van andere (zorg- en ondersteunings-)actoren
- professionele relatie (inclusief scheiding beroepscontext - privé)
- vertrouwensrelatie
- het zorg- en ondersteuningsplan
- het kindvolgsysteem

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen handelen ~~deontologisch correct~~ volgens deontologische principes.

- verantwoordelijkheidszin
- privacy van cliënten
- beroepsgeheim

BK3_02.09.03

Subdoel 3

De leerlingen informeren cliënten over hulpmiddelen en ondersteuningsinstanties.

- veel voorkomende zorg- en ondersteuningsvragen

BK3_02.09.04

Subdoel 4

De leerlingen gaan op empathische wijze om met cliënten.

- visie op zorg, holistische visie op de mens: de generalistische benadering in zorg en ondersteuning, kwaliteit van leven, pedagogisch raamwerk
- afstand en nabijheid, aandacht
- welbevinden en betrokkenheid
- zorgnood
- draaglast en draagkracht
- geen waardeoordeel
- empowerment
- onvoorwaardelijke positieve aanvaarding
- cultuursensitief handelen

BK3_02.10

9

De leerlingen voeren EHBO uit bij noodsituaties binnen een gesimuleerde professionele context.

toepassen

BK3_02.11

De leerlingen stemmen de basiszorg en ondersteuning af op ~~de~~ behoeften van cliënten.

- cliënten in hun verschillende levensloopfasen
- levensloopfasenpsychologie op fysiek, psychisch, sociaal-relationeel vlak
- (basis)behoeften van cliënten (inclusief beweging, rust, slaap)

analyseren

heeft opmaak toegepast: Lettertype: 11 pt

BK3_02.12

6

De leerlingen hanteren sociale en communicatieve vaardigheden in functie van het ondersteunen en het verzorgen van cliënten.

- sociale en communicatieve vaardigheden met cliënten en hun netwerk (inclusief actief luisteren, correct begrip van de cliënt)
- weerstand of grensoverschrijdend gedrag
- conflicten

creëren

BK3_02.13

13

De leerlingen bereiden maaltijden voor cliënten.

toepassen

BK3_02.13.01

Subdoel 1

De leerlingen nemen bestellingen van maaltijden op.

BK3_02.13.02

Subdoel 2

De leerlingen bereiden (aangepaste) maaltijden voor cliënten.

- evenwichtige, gezonde en gevarieerde voeding voor cliënten
- voedingsbehoeften, voedingsvoorkeuren
- aangepaste voeding, voedings- en dieetvoorschriften (inclusief intoleranties, allergieën en malnutritie) bij cliënten
- basisbereidingstechnieken voor eenvoudige bereidingen voor cliënten conform het zorg- en ondersteuningsplan

BK3_02.13.03

Subdoel 3

De leerlingen bedelen functioneel een maaltijd aan een cliënt.

BK3_02.13.04

Subdoel 4

De leerlingen bewaren (overschotten van) voedingsmiddelen.

BK3_02.14 13
De leerlingen dragen zorg voor het maaltijdgebeuren.
toepassen
BK3_02.14.01 Subdoel 1
De leerlingen doen boodschappen aan de hand van de boodschappenlijst van en de budgetafspraak met een cliënt.
BK3_02.14.02 Subdoel 2
De leerlingen ondersteunen het maaltijdgebeuren bij kinderen en volwassenen (met uitzondering van personen met slikproblemen).
BK3_02.14.03 Subdoel 3
De leerlingen ruimen af binnen een professionele context.
BK3_02.14.04 Subdoel 4
De leerlingen doen de afwas binnen een professionele context.

BK3_02.15

14

De leerlingen dragen zorg voor kledij en textiel binnen een professionele context.

toepassen

BK3_02.15.01

Subdoel 1

De leerlingen sorteren vuile en gecontamineerde kledij en textiel binnen een professionele context.

BK3_02.15.02

Subdoel 2

De leerlingen wassen kledij en textiel binnen een professionele context.

- (moeilijk verwijderbare) vlekken
- ontvlekkingsproducten

BK3_02.15.03

Subdoel 3

De leerlingen drogen kledij en textiel binnen een professionele context.

BK3_02.15.04

Subdoel 4

De leerlingen plooien of strijken kledij en textiel binnen een professionele context.

BK3_02.15.05

Subdoel 5

De leerlingen voeren klein verstelwerk aan kledij en textiel uit binnen een professionele context.

BK3_02.16 12
De leerlingen zorgen voor de woon-, leef- en speelleeromgeving binnen een professionele context.
toepassen
BK3_02.16.01 Subdoel 1
De leerlingen verluchten de woon-, leef- en speelleeromgeving binnen een professionele context.
BK3_02.16.02 Subdoel 2
De leerlingen verlichten de woon-, leef- en speelleeromgeving binnen een professionele context.
BK3_02.16.03 Subdoel 3
De leerlingen maken woon, leef- en speelleerruimtes, sanitair en materiaal schoon binnen een professionele context.
BK3_02.16.04 Subdoel 4
De leerlingen maken bedden op binnen een professionele context.
BK3_02.16.05 Subdoel 5
De leerlingen zorgen voor planten en huisdieren binnen een professionele context.

BK3_02.17 8
De leerlingen hanteren (ped)agogische vaardigheden in functie van het ondersteunen van het psychosociaal welbevinden en de fysieke, emotionele en educatieve ondersteuning van de cliënt.
toepassen
BK3_02.17.01 Subdoel 1
De leerlingen tonen positieve betrokkenheid.
BK3_02.17.02 Subdoel 2
De leerlingen geven ruimte aan cliënten.
BK3_02.17.03 Subdoel 3
De leerlingen bieden keuzes aan cliënten.
BK3_02.17.04 Subdoel 4
De leerlingen motiveren en stimuleren cliënten om deel te nemen aan activiteiten of iets nieuws.

BK3_02.18 16
De leerlingen organiseren ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten in 1-1 situaties voor volwassenen.
creëren
BK3_02.18.01 Subdoel 1
De leerlingen geven informatie over activiteiten. • informatie over activiteiten: welke activiteiten worden waar, wanneer, voor wie georganiseerd
BK3_02.18.02 Subdoel 2
De leerlingen nemen deel aan groepsactiviteiten bij volwassenen.
BK3_02.18.03 Subdoel 3
De leerlingen bieden een gevarieerd aanbod aan ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten aan op maat van volwassenen in 1-1 situaties.
BK3_02.18.04 Subdoel4
De leerlingen bieden (fysieke en emotionele) ondersteuning tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten.

BK3_02.19	16, 17
De leerlingen organiseren ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten in 1-1 situaties voor kinderen om hen te stimuleren in hun ontwikkeling.	
creëren	
BK3_02.19.01	Subdoel 1
De leerlingen richten een stimulerende speelleeromgeving in.	
BK3_02.19.02	Subdoel 2
De leerlingen werken op kindhoogte.	
BK3_02.19.03	Subdoel 3
De leerlingen nemen deel aan groepsactiviteiten bij kinderen.	
BK3_02.19.04	Subdoel 4
De leerlingen bieden (een gevarieerd aanbod aan ontwikkelingsstimulerende) ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten aan op maat van kinderen in 1-1 situaties.	
BK3_02.19.05	Subdoel 5
De leerlingen bieden educatieve ondersteuning aan kinderen tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten.	

BK3_02.20

18

De leerlingen ondersteunen de cliënt bij verplaatsingen.

toepassen

BK3_02.20.01

Subdoel 1

De leerlingen helpen zorgverstrekkers bij de verplaatsing van een cliënt.

- valpreventie

BK3_02.20.02

Subdoel 2

De leerlingen helpen zorgverstrekkers bij het tillen en positioneren van een cliënt.

BK3_02.20.03

Subdoel 3

De leerlingen ondersteunen cliënten bij verplaatsingen conform het zorg- en ondersteuningsplan in overleg met een zorgverstrekker.

- mobiliteitsgraden: goede gezondheid/mobiel, krukken/wandelstok, loophulp , rolstoel, bedlegerig
- specifiek materiaal: looprek/rollator, rolstoel, multipositiewagen, bed, kinderwagen

BK3_02.20.04

Subdoel 4

De leerlingen doen cliëntenvervoer conform het zorg- en ondersteuningsplan in overleg met een zorgverstrekker.

BK3_02.21

19

De leerlingen voeren eenvoudige sterilisatietechnieken uit.

toepassen

BK3_02.22 20
De leerlingen voeren eenvoudige administratieve taken uit.
toepassen
BK3_02.22.01 Subdoel 1
De leerlingen klasseren documenten.
BK3_02.22.02 Subdoel 2
De leerlingen verdelen post, dossiers, pakjes, documenten.
BK3_02.22.03 Subdoel 3
De leerlingen beantwoorden de telefoon.
BK3_02.22.04 Subdoel 4
De leerlingen vullen formulieren in.

BK3_02.23 10
De leerlingen voeren onder toezicht van een zorgverstrekker afgebakende zorgtaken uit bij kinderen.
toepassen
BK3_02.23.01 Subdoel 1
De leerlingen verschonen een luier (inclusief het verzorgen van de stuit) onder toezicht van een zorgverstrekker.
BK3_02.23.02 Subdoel 2
De leerlingen staan in voor of ondersteunen bij de dagelijkse hygiënische verzorging van kinderen: reinigen van neus, ogen en mond en geven van een babybadje onder toezicht van een zorgverstrekker.
BK3_02.23.03 Subdoel 3
De leerlingen meten lengte, gewicht en lichaamstemperatuur bij kinderen onder toezicht van een zorgverstrekker.
BK3_02.23.04 Subdoel 4
De leerlingen hanteren tijdens het uitvoeren van zorgtaken pedagogische vaardigheden in functie van het ondersteunen van het welbevinden en de fysieke, emotionele en educatieve ondersteuning van het kind.
BK3_02.23.05 Subdoel 5
De leerlingen beschrijven de aandachtspunten bij medicatie voor kinderen.
BK3_02.23.06 Subdoel 6
De leerlingen geven informatie over zindelijkheidsbegeleiding~~training~~.
BK3_02.23.07 Subdoel 7
De leerlingen ondersteunen kinderen bij het maaltijdgebeuren onder toezicht van een zorgverstrekker.

BK3_02.24 10
De leerlingen voeren onder toezicht van een zorgverstrekker afgebakende zorgtaken conform het zorg- en ondersteuningsplan van de cliënt uit.
toepassen
BK3_02.24.01 Subdoel 1
De leerlingen werken volgens de basisprincipes van Grypdonck.
BK3_02.24.02 Subdoel 2
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij hygiënische verzorging van een cliënt met een beperkte dysfunctie van ADL conform het zorg- en ondersteuningsplan.
BK3_02.24.03 Subdoel 3
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij mondzorg.
BK3_02.24.04 Subdoel 4
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij dagelijkse haartooi.
BK3_02.24.05 Subdoel 5
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij nazorg: elektrisch scheren, opmaak, reinigen oren.
BK3_02.24.06 Subdoel 6
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij aanbrengen en onderhoud van bril en gehoorapparaat.
BK3_02.24.07 Subdoel 7
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker bij voetbad bij niet-risicopatiënten.
BK3_02.24.08 Subdoel 8
De leerlingen meten lengte, gewicht, lichaamstemperatuur en polsslag bij volwassen cliënten onder toezicht van een zorgverstrekker.

BK3_02.24.09	Subdoel 9
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker volwassen cliënten bij het nemen van medicatie.	
BK3_02.24.10	Subdoel 10
De leerlingen ondersteunen onder toezicht van een zorgverstrekker volwassen cliënten bij de vocht- en voedseltoediening langs orale weg uitgezonderd bij slikstoornissen en sondevoeding.	

Werkplekcomponent

Relevante informatie over de werkplekcomponent is terug te vinden in de lessentabel die terug te vinden is op de website van het GO!.

Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel / subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).	BK3_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK3_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK3_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK3_01.04
5	De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode.	BK3_02.09
6	De leerlingen hanteren sociale en communicatieve vaardigheden in functie van het ondersteunen en verzorgen van cliënten.	BK3_02.12
7	De leerlingen observeren, signaleren en rapporteren onregelmatigheden en veranderingen in functie van de continuïteit van de zorg en ondersteuning.	BK3_02.06 BK3_02.07 BK3_02.08
8	De leerlingen hanteren pedagogische vaardigheden in functie van het ondersteunen van het welbevinden en de fysieke, emotionele en educatieve ondersteuning van de cliënt.	BK3_02.17
9	De leerlingen voeren EHBO uit bij noodsituaties.	BK3_02.10
10	De leerlingen voeren onder toezicht van een zorgverstrekkers afgebakende zorgtaken uit conform het zorg- en ondersteuningsplan van de cliënt m.i.v. van volgende gedelegeerde verpleegkundige taken: instaan voor mondzorg, bewaken van de orale vochtinname en signaleren van problemen, ondersteunen bij het nemen van medicatie, helpen verrichten van de vocht- en voedseltoediening langs orale weg (uitgezonderd bij slikstoornissen en bij sondevoeding), instaan voor de hygiënische verzorging van de niet bedlegerige cliënt met of zonder ADL-dysfunctie conform het zorg- en ondersteuningsplan, meten van de polsslag en de lichaamstemperatuur en meedelen van de resultaten.	BK3_02.23 BK3_02.24
11	De leerlingen passen principes ter preventie van infectie en besmetting toe.	BK3_02.05
12	De leerlingen zorgen voor woon-, leef- en speelomgeving.	BK3_02.16
13	De leerlingen bereiden maaltijden en dragen zorg voor het maaltijdgebeuren van de cliënt.	BK3_02.13 BK3_02.14 BK3_02.02
14	De leerlingen dragen zorg voor kledij en textiel.	BK3_02.15
15	De leerlingen sorteren en verwijderen afval.	BK3_02.01
16	De leerlingen organiseren ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten in 1-1 situaties.	BK3_02.18 BK3_02.19
17	De leerlingen stimuleren kinderen in hun ontwikkeling door een gevarieerd aanbod aan activiteiten en vrije tijd m.i.v. het inrichten van een stimulerende speelomgeving.	BK3_02.19
18	De leerlingen ondersteunen cliënten bij verplaatsingen.	BK3_02.20
19	De leerlingen voeren eenvoudige sterilisatietechnieken uit.	BK3_02.21
20	De leerlingen voeren eenvoudige administratieve taken uit.	BK3_02.22
21	De leerlingen plannen en organiseren conform het zorg- en ondersteuningsplan de huishoudelijke en opgedragen taken bij de client.	BK3_02.04

Aanvullende onderliggende kennis De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	**In leerplandoel / subdoel**
Algemene principes voor een gezonde levenswijze en een goede lichaamszorg: gezonde en aangepaste voeding, valpreventie en zorg voor voldoende slaap	BK3_02.13.02 BK3_02.20.01 BK3_02.11
Anatomie en fysiologie van de gezonde mens	BK3_02.05
Begrip zorgvisie	BK3_02.09.04
Beschermingsmaatregelen tegen infectie, zowel bij zichzelf als op de werkplek	BK3_02.05
Contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, kinderopvang ...)	BK3_02.09.01
Doorverwijzing naar hulpmiddelen en -instanties	BK3_02.09.03
Empowerment	BK3_02.09.04
Holistische visie van de mens	BK3_02.09.04
Levensloopfasenpsychologie op fysiek, psychisch, sociaal-relationeel vlak	BK3_02.11
Pedagogisch raamwerk	BK3_02.09.04
Veel voorkomende zorg- en ondersteuningsvragen	BK3_02.09.03
Verschillende levensfases	BK3_02.11
Zorg- en ondersteuningsplan	BK3_02.09.01

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de derde graad arbeidsmarktgerichte finaliteit worden competenties van 1 of meerdere beroepskwalificaties / deelkwalificaties gerealiseerd. Met het oog op het uitreiken van een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties is het nodig te weten welke leerplandoelen verband houden met de competenties van de beroepskwalificatie.

Een concordantie tussen de leerplandoelen en de beroepskwalificatie(s) is terug te vinden via deze link.

Minimale materiële vereisten

De minimale materiële vereisten voor deze studierichting zijn via deze link te raadplegen.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling voor deze studierichting is via deze link te raadplegen.

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een uitgebreide pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.